

Zpráva Akreditační komise o hodnocení Vysoké školy podnikání, a.s., Ostrava

červen 2008

Úvod

Akreditační komise (dále jen AK) rozhodla na svém zasedání ve dnech 18. – 20. června 2007 v Pavlově, že bude v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), provedeno hodnocení Vysoké školy podnikání, a.s., Ostrava (dále jen VŠP). Pro tuto činnost jmenovala AK účelovou pracovní skupinu, která pracovala v konečném složení: Ladislav Blažek (MU Brno) – předseda, Jan Uhlíř (ČVUT v Praze), Jan Roda (VŠCHT v Praze) Karel Chadt (Škoda auto Mladá Boleslav). Za Studentskou komoru Rady vysokých škol se hodnocení zúčastnil Jan Holeček (MU Brno).

Hodnocení bylo zpracováno s využitím

- 1) materiálů, které byly na vyžádání Akreditační komise předloženy rektorem VŠP a poskytnuty členům účelové pracovní skupiny před návštěvou VŠP,
- 2) návštěvy VŠP, která se uskutečnila v Ostravě dne 9. dubna 2008, a to na základě
 - rozhovoru s rektorem doc. PhDr. Josefem Jüngrem, CSc., prorektory Ing. Renátou Nešporkovou, PhD., MBA, PaedDr. Jiřím Mezuláníkem, CSc., RNDr. Vladimírem Krajčíkem, PhD. a kvestorem Ing. Jaroslavem Benešem,
 - seznámení se s materiály, týkajícími se personálního zabezpečení výuky, organizace výuky a jejího hodnocení a materiály podchycujícími publikační a vědeckovýzkumné aktivity,
 - seznámení se s učebnicemi, skripty a dalšími studijními pomůckami (zejména distančními studijními oporami v rámci kombinované formy studia), dále též s bakalářskými a diplomovými pracemi a s vybavením knihovny,
 - účasti na jedné přednášce a několika seminářích a na základě rozhovoru s cca 40 studenty a dvěma vyučujícími.

Zjištění

Vzdělávací činnost :

VŠP byla založena v roce 2000 jako neuniverzitní vysoká škola typu business school. Získala akreditaci pro bakalářský studijní program *Ekonomika a management*, studijní obor *Podnikání*, a to pro prezenční a kombinovanou formu studia, následně pak pro dva nové bakalářské studijní obory a v roce 2005 pro magisterský studijní program, obor podnikání v pojetí business administration.

Co do počtu studentů se jedná o školu poměrně velkou. Ve školním roce 2007/08 bylo zapsáno více než 3000 studentů, z toho převážná část (cca 2500) v kombinované formě studia. Škola má kromě hlavního sídla v Ostravě jednu pobočku (v Novém Jičíně) a 6 konzultačních středisek (Bruntál, Jeseník, Olomouc, Písek, Praha a Třinec)

Z rozhovorů ze studenty vyplynulo, že cca 70% studuje na VŠP proto, že bylo pro ně snazší být sem přijat než být přijat na veřejnou vysokou školu obdobného zaměření. Rovněž podmínky studia považují za méně náročné. Naproti tomu cca 30% preferuje studium na VŠP

proto, že se vyučuje v menších skupinách, což umožňuje individualizovaný přístup vyučujících ke studentům. Počet studentů, kteří ukončují studium z důvodů, že by nebyli schopni složit předepsané zkoušky kvůli jejich náročnosti, je minimální. Tedy, jinými slovy řečeno, pokud je student schopen, resp. ochoten věnovat studiu přiměřené úsilí, úspěšně dostuduje.

Podle názoru studentů je minimálně v bakalářském studiu výuka vedena středoškolským způsobem. Výklad není přerušován přestávkami na zamyšlení, ale spíše na dopsání poslední věty. Vyučující někdy přímo označují věty určené k zapsání, např. "...takže si můžete napsat..."

Studenti se zkušenostmi z jiných škol připouštějí, že "matematika, která pro nás přece není tolik důležitá, je tu jednodušší". U odborných ekonomických předmětů oceňují, že "jdou více do hloubky než na jiných školách", čímž mají na mysli, že nezůstávají na abstraktní úrovni, ale jsou praktičtější orientované. Stejně jako na jiných školách lze konstatovat malý rozdíl mezi semináři a přednáškami, který je způsoben neochotou studentů se ve výuce aktivně projevovat.

Celkově není na studenty kladena zodpovědnost za jejich vlastní studium, což je spojeno s nízkou informovaností. Při rozhovorech byl „ECTS“ pro studenty zcela neznámý pojem a na pojem "kredity" reagovali jen někteří a vůbec nevěděli, že jsou nástrojem pro kontrolu průchodu studiem. To není v souladu s dlouhodobým záměrem, podle něhož chce VŠP získat ECTS Label, aby dosáhla konkurenční výhody.

Ohledně studentského hodnocení kvality studia byla získána jediná konkrétní odpověď, která se týkala nějakého průzkumu v prvním semestru. S hodnocením školy tedy neměl nic společného a VŠP spíše zjišťovala, co její studenti chtějí, aby se jim přizpůsobila. Ostatní odpovídali "někdy někde možná něco bylo". Zdá se tedy, alespoň dle reakcí studentů, že se nejedná o systematické průzkumy, jak uvádí vedení školy. Na druhou stranu studenti ani potřebu takových hodnocení nepocítují. Rozhovory ukázaly, že studenti jsou se svou školou spokojeni v míře vyšší než je, ve srovnání s jinými školami, obvyklé. Nepodařilo se prokázat, jakou roli v tom hraje kvalita pedagogického procesu a celková péče o studenty a jakou roli mohou eventuálně sehrávat nízké nároky, které jsou na studenty kladeny.

Úroveň bakalářských prací v průměru víceméně odpovídá standardům obvyklým ve studijních oborech manažerského a podnikatelského zaměření.

Výzkumná a publikační činnost:

Z předložených materiálů vyplývá, že VŠP realizuje výzkumnou činnost a další odborné aktivity, které na ni navazují. Tyto aktivity naplňují dlouhodobý záměr školy a souvisí s odborným zaměřením akreditovaných studijních programů. V hodnoceném období bylo na interní výzkum vyčleněno z prostředků školy celkem 690000,- Kč. Vnější výzkumné a projektové aktivity v daném období činily 50,6 milionů Kč. Celá řada výzkumných aktivit byla realizována s vysokými školami a dalšími organizacemi v ČR i v zahraničí.

Výsledky výzkumných aktivit jsou prezentovány a diskutovány v rámci odborných akcí. VŠP uspořádala v hodnoceném období celkem 21 odborných akcí - konferencí se zahraniční účastí, workshopů a pracovních seminářů.

Na výzkumnou činnost navazuje rovněž činnost publikační. Pro podporu publikační činnosti byl založen elektronický odborný časopis Entrepreneurship Studies. Je to recenzované on-line periodikum interdisciplinárního charakteru, orientované na původní příspěvky českých i zahraničních autorů, zaměřené na rozvoj podnikání, podnikavosti a kreativity, mezinárodního podnikání, podnikání v obchodě a v cestovním ruchu.

Interní pracovníci VŠP zpracovali v hodnoceném období 23 publikací knižního charakteru, dále 116 článků uveřejněných v odborných časopisech a 35 studijních opor a skript.

Akademičtí pracovníci:

Dle materiálu „Personální zabezpečení akreditovaných programů na Vysoké škole podnikání, a. s. k datu 9. 4. 2008“, který byl zpracován VŠP na vyžádání účelové pracovní skupiny, je na škole v pracovních právních vztazích 208 pracovníků. Pouze 28 je v pracovním poměru převažujícím plným úvazek. Z těchto 28 pracovníků jsou 4 docenti a 2 profesori, oba ve věkové kategorii nad 65 let. U zbývajících 180 pracovníků má vztah k VŠP buď charakter dohody o provedení práce, v několika málo případech též dohody o pracovní činnosti, nebo se jedná o poskytování pedagogických služeb na základě živnostenského listu. Roční rozsah na pracovníka je velmi diferencovaný a pohybuje se od cca 10 hodin až do 468 hodin, což je ale jediná takto vysoká hodnota. Průměrnou hodnotu na pracovníka je možno odhadnout na méně než 100 hodin ročně. Z těchto pracovníků je 5 docentů a 8 profesorů.

Na místech vedoucích kateder nejsou pracovníci s hodností profesor ani docent, rovněž tak na místech vedoucích konzultačních středisek.

Lze konstatovat, že úroveň kvalifikační struktury, alespoň co se formální stánky týče, je největší slabinou školy. Ve vedení školy, s výjimkou rektora a jedné prorektorky, nejsou habilitovaní vědecko-pedagogičtí pracovníci. Totéž platí, jak už bylo uvedeno, pro vedoucí kateder a konzultačních středisek. Skutečnost, že vysoká škola se 3000 studenty má pouze 28 interních pracovníků a ostatní jsou „odjinud“, navozuje představu spíše agentury, než vysoké školy standardního typu. To pochopitelně též může vést ke zpochybnění úrovně kvality pedagogického procesu a zejména vědecko-výzkumné práce.

Materiální, technické a informační zajištění:

Škola vlastní moderně zrekonstruovanou budovu. Její vybavení odpovídá současným standardům. S rostoucím počtem studentů rostou požadavky na plochu a počet učeben a proto si škola pronajímá též několik učeben v nedaleké budově IRP. V konzultačních střediscích jsou učebny zajišťovány formou pronájmu. Vybavení výpočetní a didaktickou technikou má standardní úroveň.

Knihovna obsahuje přibližně 3000 svazků odborných publikací, zejména z oblasti ekonomie, obchodu, práva, marketingu, managementu, informatiky, psychologie a sociologie. Řada dalších odborných pramenů je pro studenty dostupná v elektronické podobě prostřednictvím sítě Internet.

Závěry a doporučení

VŠP víceméně splňuje v jednotlivých oblastech činnosti a jejich zabezpečení požadavky kladené na bakalářský stupeň neuniverzitních vysokých škol typu business school. Dlužno však připomenout, že největší slabinou je personální zabezpečení interními habilitovanými pracovníky, kteří jsou vůči jmenované instituci v pracovním poměru s plným úvazkem. Tuto slabinu lze snad tolerovat na bakalářském stupni studia, nicméně na magisterském stupni se jeví taková situace jako nežádoucí a dlouhodobě neudržitelná.

- 1) AK doporučuje, aby vedení VŠP věnovalo personálnímu zabezpečení maximální pozornost a přijalo opatření, jejichž prostřednictvím by personální zabezpečení interními habilitovanými pracovníky odpovídalo nárokům na magisterský stupeň studia. V případě,

že nenastane potřebné zlepšení, bylo by vhodné přehodnotit akreditaci magisterského studijního programu.

- 2) AK doporučuje věnovat zvláštní pozornost personálnímu zajištění studijního programu uskutečňovaného mimo sídlo VŠP (na detašovaných pracovištích). Studijní program na těchto pracovištích by měl být zajištěn stejným způsobem jako v sídle vysoké školy.

Doporučení k akreditaci studijních programů

Vzhledem k tomu, že v tomto roce pro VŠP končí platnost akreditace magisterského studijního programu „Ekonomika a management“ se studijním oborem „Podnikání“ se standardní dobou studia 2 roky, formou studia prezenční a kombinovanou, AK doporučuje prodloužit platnost akreditace na další 4 roky. AK zároveň upozorňuje ve smyslu § 85 odst. 1 zákona o vysokých školách na výše uvedené nedostatky a požaduje předložit kontrolní zprávu do konce dubna 2009, jakým způsobem jsou tyto nedostatky odstraňovány. Součástí zprávy by měly být i údaje o personálním zajištění studijních programů mimo sídlo vysoké školy (na detašovaných pracovištích).